

"Halimi soranlara dedim ki: Hem nazar, hem ervah-ı gayr-ı tayyibe cihetinden başıma gelen bu musibet, rahmet-i İlâhiyeye, on adetten bire indi, dokuzu nimet oldu. Bâki kalan birisi de dokuz menfaati oldu." Açıklar mısınız?

"Halimi soranlara dedim ki: Hem nazar, hem ervah-ı gayr-ı tayyibe cihetinden başıma gelen bu musibet, rahmet-i İlâhiyeye, on adetten bire indi, dokuzu nimet oldu. Bâki kalan birisi de dokuz menfaati oldu."(1)

Bir hadis-i şerifte şöyle buyruluyor:

"Göz değmesi, deveyi kazana, adamı mezara sokar."(2)

Nazar, yani halkın tabiri ile göz değmesi haktır. Bazı insanların bakışında isabetli tesir olduğu için, yani bakışında zehirli ve zararlı, mahiyetini bilmediğimiz bir takım ışınlar olduğu için, nazar ettiği insana ciddi zararlar verebilir. Nazardaki bu zararlı ışınlar, nazar olunan şahsı, hadisin tabiri ile kabre kadar götürebilir. Bazen de maddi ve manevi olarak hastalık suretinde görünür. Bazen kem gözlü birisi güzel bir bebeğe nazar eder o bebek birden hastalanır hatta ölüm bile gerçekleşebilir. Bunun misali insanlar arasında çoktur ve meşhurdur.

Bu tip nazarlar genelde kem göz sahiplerinde daha kuvvetli ve daha tehlikeli olabilir.

Ervah-ı gayr-ı tayyibe tabiri; ruhu habis ve kötü olan insan demek olduğu gibi, cinlerin şerhileri anlamına da gelebilir. Üstad Hazretlerine eziyet eden, onu sürgün ve baskılara maruz bırakan insi şeytanlar da bu tabirin içindedir. İfadede hastalık değil, musibet tabiri geçiyor. Baskı ve zulümde bir musibet olduğu için, o tabiri Üstad hazretlerine eziyet edenler şeklinde anlayabiliriz.

Dipnotlar:

(1) bk. [Kastamonu Lâhikası, 165. Mektup.](#)

(2) bk. *el-Aclûnî, Keşfü'l-Hafâ: 2:76; el-Mağribî, Câmiu's-Şeml: 2:49; el-Münâvî,*

Feyzü'l-Kadîr: Hadis no: 5748.